

Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi Thomae tomi quinque

Accvratam Qvæstionvm D. Thomæ, Ab LXXXIV. Vsqve ad finem: &
Disputationum de virtute Pœnitentiæ, De Clauibus, De Sacramentis
Pœnitentiæ, & Extremæ Vnctionis, De Purgatorio, Suffragiis & Indulgentiis,
expositionem complectens : Accesserunt Indices quinque: ... Postremus

Suárez, Francisco

[Köln], 1616

Sectio 9. An sit omnino personalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93815](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93815)

non sit malum: quia alias non habet congruitatem, ut sit quasi instrumentum morale ad hunc effectum. Secundo, & magis consequenter respondetur, concedendo sequelem: quia Baptismus, etiam si ex parte suscipientis fuerit actus peccaminosus, postea, recedente fictione, remittit totam penam simul cum culpa, & confessio ipsa, vel susceptio alterius sacramenti, & etiã si fiat peccando venialiter, confert gratiam. Denique, illa actio quoad substantiam est bona, & est punitio delicti, & ut sic, est instrumentum quo applicatur Christi satisfactio.

Sed quæres, an peccet mortaliter is, qui implet penam iniunctam in peccato mortali. Quod enim peccet venialiter, videtur clarum ex dictis: quia recipit partem sacramenti indigne, & ponit obicem effectui sacramenti. Unde si verum est, quod supra S. Th. dixi, hæc partem dare gratiæ augmentum ex opere operato, videtur plane lequi etiam mortaliter peccare, sicut suscipiendo matrimonium, vel aliud simile sacramentum: quia ponit obicem gratiæ sanctificanti. Et reuera si speculatiue argumētum consideretur, est ratio facta valde efficax, & probabilis: tamen quia hic effectus est valde incertus, & probabiliter etiam negari potest, ideo practice & moraliter non censetur esse imponendum tantum oñus sine maiori certitudine: & ita existimo, practice loquendo, hoc non esse peccatum mortale.

Circa alteram partem quæstionis dicendum est, si confessor iusticiauerit expedire, posse imponere penitentiam per alium implendam, & tunc satisfieri præcepto eius, si tali modo fiat: loquitur autem de actu virtutis, qui fit per alium, ut per causam principalem, ut est ieiunium, oratio, disciplina: nam de illo qui fit per alium tanquam per ministrum, ut est, verbi gratia, elemosyna, nulla erat quæstio. Et in hoc sensu docent hæc conclusionem Doctores citati & citandi. Ratio vero est: quia hoc præceptum pedit ex voluntate confessoris, & ideo illi satisficit, si iuxta eandem voluntatem impleatur. Non debet autem confessor sine iusta, & necessaria causa hunc modum satisfactionis imponere: quia nec est adeo in Ecclesia vitatus, nec ad finem huius sacramenti adeo expediens: quia talis satisfactio nec deferuire potest per modum medicinæ, neque ipsa ratio satisfactionis satis certa est, ut iam dicam.

Sufficiat ne satisfactio per alium impleta ad satisfaciendum ex opere operato pro illo, pro quo fit.

Quæres, an hæc satisfactio per alium facta sufficiat non tantum ad implendum præceptum confessoris, sed etiam ad satisfaciendum ex opere operato pro illo, pro quo fit. Ledesma supra negat: tum quia ille actus non est pars sacramenti: nam partes sacramenti sunt actus ipsiusmet penitentis: tum etiam, quia non procedit ex virtute clauium, neque confessor potest obligare aliquem ad talem actum. Contrarium vero sentiunt apertè D. Thom. Bonaventura, Durandus, Soto supra, Gabriel distinct. 16. quæst. 2. art. 3. dub. vltim. Alensis 4. part. quæst. 83. membr. primo, articulo secundo. Et consequenter loquendo, hoc videtur probabilius. Ratio autem reddi potest, primo: quia vnus potest alteri applicare satisfactionem suam, non solum quæ respondet actui ex opere operantis, sed etiam ex operato. Sed hæc ratio non placet: quia fundamentum, quod asserunt, non est semper verum: nam, licet in sacrificio Missæ, quod proprie consistit in actione, & pro alio offerri potest, id verum habeat, tamen in satisfactio- ne, quæ est proprius effectus alicuius sacramenti, ut Baptismi, verbi gratia, non existimo posse alteri communicari, nisi solum ei, qui sacramentum suscipit: eisdem est de remissione peccati, quæ ex priuilegio per modum operis operati conceditur alicui operari. ut est martyrium: quia huiusmodi fructus conceditur solum suscipienti tale sacramentum, vel patienti talem penam, & ideo non est positum in eius voluntate, ut aliis illum communique. Secundo supponit illa ratio, hæc penitentiam per alium factam habere effectum ex opere operato, & hoc est quod inquirimus.

Ratio ergo esse potest: quia, quædo penitentia imponitur per alium implenda, semper intelligitur faciendâ ex motione, & petitione ipsius penitentis, & sic est aliquo modo illius: ergo, ut sic etiã potest esse aliquo modo pars sacramenti ab illo suscepti: ergo etiam potest habere effectum ex opere operato circa illum. Nec enim necesse est, ut penitens per seipsum exerceat omnes actus, qui sunt partes huius sacramenti. Et eadem ratione potest confessor eleuare per virtutem clauium actum alterius, ut habeat effectum ex opere operato, nõ ex sola intentione proximi operantis, sed ex applicatione, & eleuatione ipsius ministri, ut recte docuit Medin. tract. 2. q. 84. Et ad hoc satis est, ut applicatio, seu impositio sacerdotis fiat in ordine ad sacramentum perficiendum, & vindicandum hoc modo delictum, etiam si propria obligationem non imponat alteri, ut pro altero satisfaciatur: quamquã etiã possit hæc obligatio imponi, veluti ex pacto, vel consensu alterius volentis in se assumere debitum: seu onus satisfaciendi pro alio.

SECTIO IX.

An hæc satisfactio sit omnino personalis, an vero possit per alium impleri.

Communis sententia Theologorum est, posse penitentem implere per alium satisfactionem sibi impositam, præsertim si ille sit impotens, vel alius sit sanctior, & dignior. Ita D. Tho. distinct. 20. q. 1. art. 2. quæstionum. 3. Palud. q. 3. art. 1. Sylu. verb. Satisfactio, quæst. 3. Alensis 4. part. q. 85. mem. 4. Sed notandum est, duplicem posse esse quæstionem: prima est, an sine voluntate confessoris possit penitens satisfactio per alium implere: altera est, an ex illius voluntate hoc possit fieri. In priori, certum est, non posse penitentem satisfactionem per alium implere: quia hæc obligatio oritur ex præcepto: ergo si confessor præcipit, ut ipse, verbi gratia, ieiunet, non implebit præceptum, etiam si alius ipsius nomine ieiunet. Unde infertur, quando cunque confessor nihil explicat, sed absolute iniungit penitentiam, ut hoc, vel illud faciat, imponere obligationem personalem per ipsum, & non per alium implendam: quia hæc est rationabilis intentio confessoris, & hoc sonant verba eius. Hæc etiam satisfactio, cum simul sit medicina, quoad hanc partem, non potest per alium exerceri. Ac denique, hoc magis est consentaneum naturæ sacramenti. Et in hac conclusione conueniunt fere omnes Theologi in 4. distinct. 20. D. Bonaventura articulo primo, quæstione prima, & secunda, Durandus quæstione secunda, Argentin. quæstione 1. articulo secundo, Richardus articulo primo, quæstione tertia, Gabriel distinct. 16. quæstione secunda, articulo tertio, dub. vlt. Alensis 4. part. quæst. 24. membr. quarto, articulo quarto, Medina Cod. de Confessione, quæstione de Penitentia tempore quo celebratur, impleta, Caietan. in Summa, verb. Satisfactio, ca. 2. Antonin. 3. part. titul. 14. c. 20. §. 1. Altiusod. libro 4. Summa tractat. sexto, quæst. 2. c. 3. Angelus verb. Satisfactio, numero 3. Armilla, §. 6. Soto distinct. 19. quæst. 2. articulo quarto, Ledesma quæstione decima quarta, articulo quarto, Corduba libro quinto de Indulgentiis, quæstione quinta ad octauum, circa finem quæstionis: nec pro auctores initio citatos contrarium in hac parte sentire.

Fr. Suarez tom. 4.

Vu SECTIO

Quomodo peccet penitens in mortalibus.

Posse per alium impleri satisfactionem.

Bonau. Durand. Argent. Richard. Gabr. Alens. Medina. Caiet. D. Ant. Altiusod. Angel. Armill. Soto. Ledesma. Cordub.

D. Tho. Alens. Gabr.

Medin.